

Сто років самотності (детальний переказ)

Ґабріель Ґарсія Маркес

"Колись, через багато років, полковник Ауреліано Буендіа, стоячи біля стіни перед загоном, що мав розстріляти його, згадає той давній вечір, коли батько взяв його з собою подивитися на лід."

Маеондо в той час було маленьким селом. Незвіданим був світ, тому звичайні речі здавалися чимось дивовижним і нереальним. Кожного року в Макондо приходили цигани, які приносили з собою різні цікаві речі. Прийшовши вперше, вони продемонстрували людям магніт. Мелькіадес, старий циган з довгою бородою, приголомшив населення, показавши їм "восьме чудо світу". Особливо захопився винаходом Хосе Аркадіо Буендіа та вирішив, що за допомогою магніту можна добувати золото, і хоч Мелькіадес застерігав його, що нічого з цієї затії не вийде, чоловік все ж віддав за магніт мула і декількох козенят. Його дружині Урсулі не сподобалося рішення чоловіка. Досить довго Хосе марно шукав золото, проте нічого з цього задуму не вийшло.

Прийшовши знову, цигани показали жителям Макондо підзорну трубу. "Наука знищила відстані!" — урочисто оголосив старий Мелькіадес. І знову Хосе Аркадіо запалився бажанням використати трубу як зброю. І, незважаючи ні на вмовляння старого цигана, ні на плач дружини, чоловік все ж купив трубу. І знову він захопився випробуванням нового виду зброї. Вирішивши доказати всім, що трубу можна використовувати проти ворогів, він навів на себе сонячне проміння і дістав страшні опіки. Але й це не зупинило наполегливого чоловіка, він ще й ледь не спалив свій дім. Хосе Аркадіо написав про свій винахід уряду і даремно стільки часу чекав відповіді. Стомившись від очікування, чоловік пожалівся Мелькіадесу, і старий циган повернув йому гроші, на додачу подарувавши карти і різні навігаційні прилади. Цілими днями Хосе Аркадіо сидів, закрившись у невеличкій кімнатці і роблячи досліди, а вночі виходив на подвір'я, щоб спостерігати за зірками. І врешті решт зробив важливе відкриття: "Земля кругла, як помаранча".

Після цього вже ніхто не сумнівався, що Хосе Аркадіо Буендіа цілковито збожеволів. Проте Мелькіадес, знову прийшовши до села, підтвердив відкриття чоловіка і подарував тому лабораторне обладнання. На той час циган надзвичайно постарів. Але наступного разу, коли знову з'явилися цигани, всі мешканці Макондо побачили помолоділого Мелькіадеса з усіма зубами і без єдиної зморщки. Побачивши таку дивовижу, Хосе Аркадіо втратив інтерес до своїх дослідів і весь час жалівся дружині, що за межами села життя набагато цікавіше. Односельців дуже дивували такі зміни, які сталися з Хосе Аркадіо Буендіа.

На початку Хосе Аркадіо визнавали найбільш тямущим чоловіком у Макондо, всі

зверталися до нього за порадами. Для нього головною була діяльність для загального добра. Завдяки йому Макондо стало найвпорядкованішим селищем. Та тепер завжди такий охайний і працьовитий Хосе набув вигляду ледацюги. Багато хто вважав, що це наслідки якихось чарів. Та хоч його і вважали божевільним, всі вирушили з ним, коли чоловік попросив "допомогти йому прокласти стежку з Макондо в край великих відкриттів." Буендіа нічого не знав про розташування села, проте вирішив йти у інший бік, протилежний до місця, звідки вони прибули сюди. Шукаючи хоч якісь ознаки цивілізації, вони знайшли тільки морський корабель, з чого Хосе Аркадіо зробив висновок, що зараз вони всі знаходяться на півострові. Він спробував переконати дружину, що село потрібно перенести, але Урсула була непохитною. Вони залишилися.

Чоловік став більше свого часу приділяти дітям. Він вчив їх найелементарнішого та розповідав хлопчикам про різні дивовижні винаходи. До села вкотре прибули цигани, які повідомили Хосе про смерть старого Мелькіадеса. Але вони показали таке диво, що чоловік відразу забув усе на світі. Із собою вони принесли брилу льоду.

Хосе Аркадіо Буендіа був двоюрідним братом Урсули. Батьки відмовляли їх від шлюбу, лякаючи тим, що вони "можуть зганьбити себе, виплодивши на світ ігуан." Проте молоді люди не зважали на ніякі залякування. Весілля відбулося, але Урсула була дуже налякана передбаченнями своєї матері. По селищі ходили різні чутки, але молоді ними не дуже то й переймалися. Це би ще довго продовжувалося, якби одного разу сусід не образив Урсулу. Розлючений Хосе Аркадіо вбив чоловіка. Після цього їх почав переслідувати привид вбитого і вони вирішили податися подалі від села. Так вони блукали два роки разом із своїми друзями, шукаючи море. Та якось Хосе Аркадіо наснився сон про місто, в якому будинки були з дзеркальними стінами, йому навіть примарилась назва міста — Макондо. На тому місці вони й зупинилися. До цих пір Хосе Аркадіо не міг ніяк витлумачити свого сну, але побачивши лід вирішив, що будинки мають бути зроблені з нього. Але поки що він був зайнятий вихованням синів. Ауреліано подобалася алхімія, а от Хосе Аркадіо молодший не цікавився цим. Він полюбив набагато старшу за себе жінку Пілар Тернеру.

В Урсули народилася дівчинка, яку назвали Амарантою. До міста вже вкотре прибули цигани. Пілар Тернера повідомила Хосе Аркадіо, що скоро народить від нього дитину, та він залишив її і подався з циганами. Урсула залишила свого чоловіка і пішла шукати сина. Минуло вже цілих п'ять місяців, коли жінка повернулася, привівши з собою багато людей.

До дому Буендіа принесли хлопчика, якого народила Пілар Тернера. Йому також дали ім'я Хосе Аркадіо, проте, щоб не плутатися, звали просто Аркадіо. Урсула надзвичайно захопилася виготовленням льодяників. Дітьми ж опікувалася Вісітасьйон, індіанка, яка прибула до Макондо, рятуючись від епідемії безсоння. Ауреліано ставав усе більше мовчазним і відлюдкуватим. Якогось дня хлопчик повідомив матері, що до них хтось наближається. І через декілька днів з'явилася Ребека, яка мала із собою лист з поясненнями для Буендіа і мішок, в якому знаходилися кості її батьків. Дівчинку прийняли як свою доньку. Якось вночі індіанка, що доглядала за дітьми, побачила

дивний блиск в очах Ребеки. Вона впізнала хворобу. В домі з'явилося безсоння. Вісітасьйон попередила всіх, що небезпечна хвороба знищує пам'ять. Через деякий час хвороба поширилася по всьому Макондо. Його мешканці досить швидко звикли до цього і щоб пам'ятати головні речі, люди наклеювали записки, наприклад, в корови на ший висіла табличка: "Це корова, їй потрібно доїти щоранку, щоб дістати молоко, а молоко треба кип'ятити, щоб змішати з кавою й вийшла кава з молоком." Люди так і жили б, якби одного дня до міста не завітав старий Мелькіадес, який приніс ліки від хвороби. Циган залишився у місті. Як завжди, він приніс з собою щось дивовижне — дагеротипні платівки і фотоапарат. Урсула вирішила залишити Мелькіадеса у своєму домі.

Через декілька місяців у Маккондо з'явився старий волоцюга Франциско Людина. Старий співав пісні, і описував в них подробиці своїх подорожей, тому всі макондці прийшли послухати його, щоб дізнатися всі новини. Разом з Франціско прийшла повна жінка і молода мулатка. Вони вирушили до закладу Катаріно, також туди подався і Ауреліано. Молоденька мулатка розповіла хлопцеві про своє життя, як вона колись з необачності спалила дім і тепер мусить повертати бабусі гроші. Юнака вразила її розповідь, і він вирішив одружитися з дівчиною, щоб звільнити її від бабусі, але зранку дівчина вже зникла. Хоче Аркадіо раптом вирішив за допомогою дагеротипії довести те, що бог існує. Мелькіадесстав вивчати праці Нострадамуса. Якось у вечері він побачив пророцтво, у якому йшлося про долю Макондо. "Воно перетвориться на чудове місто з великими будинками з прозорого скла, і в цьому місті не лишиться й сліду від роду Буендіа." Хосе відмовився вірити у такі нісенітниці.

Урсула заходилася розширювати оселю, бо вирости її дочки. Вирішила пофарбувати свій дім у білий колір, та раптово прийшов указ від корехідора, тобто начальника, призначеного урядом, він наказував фарбувати оселю обов'язково у голубий колір. Розгніваний Хосе Аркадіо вирішив піти до дона Аполінара Москоте з вимогою не втручатися у приватне життя людей. Побачивши, що той не хоче його слухати, він силою вивів корехідораз містечка. Проте той через тиждень повернувся разом із сім'єю і озброєними солдатами. Буендіа зрозуміли, що потрібно залагодити справу мирним шляхом. Солдати покинули Макондо. Всі заспокоїлися, окрім Ауреліано, який покохав наймолодшу дочку корехідора Ремедіос, якій хлопець у батьки годився.

Після закінчення будівництва дому Урсула влаштувала бал. Щоб здивувати гостей, вона замовила піанолу і запросила італійця П'етро Креспі, щоб навчив нею користуватися. У хлопця закохалася Ребека і дуже сумувала, коли той поїхав. Найстарша донька корехідора таємно передавала дівчині листи від П'етро. Якогось дня, не отримавши листа від коханого, Ребека з горя захворіла і розповіла все матері. Тоді виявилося, що Амаранта також закохана в італійця Креспі. Ауреліано вирішив одружитися із Ремедіос, матір не заперечувала. У суботу пішли сватати Ремедіос і батьки дали згоду. У сім'ї Буендіа нарешті встановився спокій, але його порушила смерть старого Мелькіадеса. Похорон цигана став першим у Макондо.

П'єтро Креспі заявив про своє бажання одружитися із Ребекою, що дуже засмутило Амаранту. Засмучена дівчина вирішила зробити все, що завгодно, тільки щоб не дати весіллю відбутися. Пілар Тернера подружилася з Ребекою і прийшла жити в дім Буендіа. Жінка чекала сина від Ауреліано. Старий Хосе Аркадіо створив ляльку, що могла танцювати під свою музику, і так захопився своїм винаходом, що остаточно збожеволів. Його прив'язали біля великого каштана, бо чоловік розмовляв невідомими мовами і не впізнавав рідних.

Ауреліано Буендіа одружився з Ремедіос Москоте. Того самого дня мала вийти заміж і Ребека, але їй нареченому прийшов лист із звісткою про важку хворобу матері, і він вирушив до неї. Це виявилось неправдою, та весілля довелося перенести. Вінчати доньку дона Аполінаро Москоте приїхав священник Никанор Рейну. Священник сказав, що у Макондо обов'язково потрібно збудувати храм, і сам почав збір грошей на цю справу. Він зрозумів, що божевільний Хосе Аркадіо говорить латиною. Ребека готувалася до весілля з П'єтро, і Амаранта вирішила отруїти сестру. Весілля знову було відкладено, тому що померла юна Ремедіос, яка носила двійнят. Була оголошена жалоба. Хосе Аркадіо молодший повернувся додому. Ребека зрозуміла, що закохалася в Хосе. Вони одружилися, проте Урсула не змогла змиритися з цим шлюбом і вигнала молодих з дому. Засмучений Креспі попросив Амаранту вийти за нього і та погодилася, але сказала дати їй ще трохи часу.

Після смерті Ремедіос Ауреліано заглибився у роботу. Аполінаро Москоте повідомив хлопцеві, що в країні починається війна між консерваторами і лібералами. Ауреліано набагато більше симпатизував лібералам, бо був свідком підміни голосів на користь консерваторів. У країні запровадили воєнний стан. У Макондо з'явилися озброєні солдати. Ауреліано наказав готуватися до війни. Вночі солдати розстріляли багато людей. І удосвіта полковник Буендіа покинув Макондо.

Полковник Ауреліано Буендіа програв тридцять два повстання. Від різних жінок він мав сімнадцять синів. Багато разів його намагалися вбити, але все ж полковник залишився живим. Він власноруч стріляв у себе з пістолета, але куля не зачепила важливих органів. Чоловік відмовився від ордена Пошани та довічної пенсії. Та того дня, залишаючи Макондо, хлопець навіть подумати не міг, що йому це доведеться пережити. Він залишив місто Аркадіо і наказав, щоб коли він повернеться, Макондо процвітало. Проте Аркадіо був жорстоким правителем. Його змогла зупинити лише Урсула. В момент, коли він збирався вбити дону Аполінаро Москоте, вона прибігла з батогом, прогнала Аркадіо і звільнила Москоте. І відтоді Урсула сама стала керувати містом. Проте жінка почувалася дуже самотньою. Вона сподівалась, що Амаранта одружиться з П'єтро Креспі. Але горда дівчина відмовила йому. Креспі не зміг цього пережити і перерізав собі вени. Його поховали поруч із Мелькіадесом.

Аркадіо оголосив декретом офіційну жалобу. Урсула вже зраділа, вирішивши, що той намернувся в лоно сім'ї, проте вона помилялася. Аркадіо не любив нікого, крім цигана Мелькіадеса, він довго оплакував смерть старого, приховуючи від усіх своє горе. Одного разу, коли хтось дорікнув йому, що він не гідний прізвища, яке носить, Аркадіо

спокійно відповів, що не вважає себе Буендіа. Люди, які були свідками цієї сцени, вирішили, що чоловік вже знає таємницю свого усиновлення, хоча, насправді, він так і не дізнався правди. Був час, коли Аркадіо відчував потяг до своєї справжньої матері – Пілар Тернери.

Останній коштувало багато зусиль, щоб син від неї відчепися, водночас не дізнавшись правди. Жінка щедро заплатила Санта Софії де ла П'єдад, щоб дівчина звабила Аркадіо. Пізніше у молодих людей народилася донька. Із рідних це було відомо лише Хосе Аркадіо та Ребеці. Але їх поєднували далеко не родинні зв'язки, а швидше – спільні інтереси. Використавши свою владу, Аркадіо узаконив володіння Хосе Аркадіо, а це всі відібрані в сусідів землі, навіть цвинтар. За це останній набив кишені Аркадіо чималими податками.

Минуло досить багато часу, доки Урсула довідалася про всі обуродки Аркадіо. Той, розбагатівши, збудував новий будинок, обставив його розкішними меблями. Коли Урсула прийшла до Аркадіо, щоб докоряти йому за безсовісне правління, то несподівано довідалася, що у нього росте дочка від невінчаної дружини, яка, виявляється, вже вдруге вагітна. Жінку це так обурило, що вона вирішила написати листа до полковника Ауреліано Буендіа. Проте їй завадила це зробити несподівана звістка про поразку лібералів. У місті з'явився гінець з пропозицією здати Макондо за умови недоторканості його мешканців. Аркадіо не повірив гінцеві і вирішив зачекати подальшого розвитку подій.

Наприкінці березня спокій Макондо порушив гарматний постріл. Для оборони міста Аркадіо мав лише п'ятдесят чоловік. І хоч вони мужньо оборонялися, сили були нерівні. Аркадіо здався, всі його підлеглі загинули.

На світанку наступного дня Аркадіо розстріляли. Свою смерть він прийняв спокійно, без страху, відчуваючи тільки тугу за дружиною та дітьми (одне з яких було ще не народжене). Від послуг священика він відмовився, випивши перед смертю горнятка кави, чекав кінця. Коли в Аркадіо вистрелили, він встиг крикнути: "Нехай живе партія лібералів".

Війна закінчилася у травні. Полковника Ауреліано Буендіа взяли в полон. Урсула тішилася, він живий, і вона ще побачить його вдома. Її пророцтво несподівано справдилося: полковника було засуджено до смертної кари, яку мали виконати у рідному місті, щоб це стало уроком для заколотників.

Коли Ауреліано Буендіа привезли до Макондо, Урсула знайшла спосіб навідати його у в'язниці. Він знав про всі події, що відбулися в дома, бо за його словами він ясновидець. Прощаючись, Урсула дала синові револьвер, а він їй свої вірші. Ауреліано дивувався, що не відчуває наближення власної смерті. Вирок відкладали з дня на день. Ребека кожного ранку дивилася через вікно на стіну, де мали б розстріляти брата. У вівторок вона і Хосе помітили Ауреліано, який стояв біля стіни готовий до розстрілу. В момент, коли полковник вже приготувався до смерті, він почув крик. Розтуливши очі, Ауреліано побачив Хосе Аркадіо, що біг вулицею з двостволкою, готовою вистрелити.

Війна спалахнула з новою силою. Ауреліано Буендіа призначили

головнокомандувачем революційних сил. Уряд тріумфально повідомив про загибель Ауреліано. Проте не минуло й тижня, як було повідомлено про нове повстання, яке він підняв. Ауреліано оголосили злочинцем. Полковник захопив Ріоачу і оголосив консерваторам офіційну війну. Уряд погрожував вбити Герінельдо Маркеса, якщо Буендіане виведе своє військо. На що останній пообіцяв повернутися всього за три місяці і якщо він не побачить Герінельдо живим, то тут же вб'є всіх полонених. Коли полковник повернувся до Макондо, там його зустрів живий Герінельдо Маркес.

Тепер у будинку було багато дітей. Урсулапокликала в дім жінку Аркадіо з її донькою і двома близнюками. Хлопчиків, за традицією, назвали Хосе Аркадіо Другий та Ауреліано Другий, а дівчинці дали ім'я Ремедіос. Дітьми опікувалася Амаранта. Ребека з чоловіком перебралися жити до будинку Аркадіо. Якогось дня, повернувшись додому, Хосе Аркадіопішов до кімнати і так з неї і не вийшов. Пролунав постріл, і з-під дверей кімнати витекла цівка крові, яка потекла до Урсулиного будинку. Підозри впали на Ребеку, проте на тілі чоловіка не було ніяких ушкоджень. Після похорону Ребека закрилася в будинку і відмовилася виходити звідти. Мешканці Макондо забули про дівчину.

Полковника АуреліаноБуендіа не тішило його тріумфальне повернення, він розумів, що ситуація в країні безвихідна. Була спроба отруїти полковника (йому підмішали отруту в каву), але Урсулі вдалося виходити сина. За час хвороби Ауреліано знову взявся до віршів. Залишивши замість себе свого друга полковника Герінельдо Маркеса правити Макондо, він вирушив вглиб країни, щоб зв'язатися з повстанцями.

Буваючи часто в домі Урсули, Маркес зробив спробу посватати Амаранту, але та відмовила йому.

Старий Хосе Аркадіо помер. Війна продовжувалася. Ауреліано Буендіа вночі проник у Макондо, знищив архіви та закопав зброю. Зранку виявилось, що Ауреліано Хосе поїхав разом із батьком. Кілька років Урсула та Амаранта не знали де знаходиться Ауреліано Буендіа, декілька разів надходили повідомлення про його смерть. Та тепер до міста надійшла звістка, що полковник живий, але зараз дуже далеко від рідної землі. Додому повернувся Ауреліано Хосе. Через декілька місяців до дому Буендіа прийшла жінка з маленьким хлопчиком, вона повідомила, що це син полковника Ауреліано. Хлопчику дали ім'я Ауреліано і прізвище матері. Згодом виявилось, що у полковника сімнадцятеро дітей, розкиданих по всьому світу.

Військові знову захопили владу у Макондо. Одного вечора Ауреліано Хосе пішов до театру і зустрів там свою смерть. Його застрелив капітан Акілес Рекардо. Обурений такою поведінкою уряду генерал Монкада знову прийшов до влади. Прийшла звістка, що полковник Буендіа захопив два штати. Невдовзі він повернувся до Макондо, генерала Монкаду ув'язнили. Йому оголосили смертний вирок. Одного вечора, роздумуючи над своїм життям, полковник АуреліаноБуендіа дійшов до висновку, що найщасливішими хвилинами його життя були моменти, проведені з батьком. Він вирішив закінчити війну, проте це не було так легко як здавалося. Тоді чоловік вирішив накласти на себе руки. Він попросив лікаря намалювати йому коло в районі серця, а

тоді вистрілив у це коло. Проте лікар виявився хитрішим, він позначив місце, де куля не могла зачепити ніякого важливого органу.

У Ауреліано Другого народився син, якому той без роздумів дав ім'я Хосе Аркадіо. Урсула нарешті усвідомила, що не варто так часто в межах одного роду давати дітям одне і те ж ім'я – це призводить до нещасть. Тільки Хосе Аркадіо Другий і Ауреліано Другий не повторили трагічної долі своїх предків. Близнюків не могла розрізнити навіть рідна мама. Головна різниця виявилася в розпал війни. Хосе Аркадіо цікавився воєнними справами. Ауреліано, навпаки, було байдуже до війни. Він попросив дати йому ключі від кімнати Мелькіадеса і цілі дні проводив там. Одного разу він побачив Мелькіадеса, з того часу хлопець часто спілкувався з старим циганом, переймаючи від нього знання. Хлопець намагався розшифрувати давні манускрипти, але Мелькіадес попередив, що це стане можливим лише тоді, коли мине сто років.

Хосе Аркадіо Другий, побувавши на розстрілі, зненавидів все зв'язане з війною. Він почав допомагати місцевому пароху. До того ж почав розводити бойових півнів. Урсула помітила, що близнюки ніби зібрали в собі ці родинні вади. Жінка вирішила, що більше ніхто в їхній родині не буде називатися Хосе Аркадіо чи Ауреліано. Але коли у Ауреліано Другого народився син вона не суперечила, проте вирішила сама виховувати цю дитину.

Завдяки везінню Ауреліано Другого Буенді стали найбагатшими в Макондо. Цей достаток дуже непокоїв Урсулу. Хосе Аркадіо Другий розчистив річку і привіз на плоті гурт красивих жінок. У Макондо відбувся карнавал. Королевою карнавалу обрали Ремедіос Прекрасну. Дівчина дійсно була надзвичайно красивою. Але була ніби істотою не з цього світу, бо не вміла робити елементарних речей. На тому ж карнавалі Ауреліано Другий познайомився з найгарнішою жінкою країни Фернандою. Через півроку він привіз її до Макондо і справив весілля. Але жінка так і не стала однією з родини Буенді, вона надто відрізнялася від них. Вона не перечила чоловікові, коли той назвав сина в честь прадіда, проте дочку хотіла назвати Ренатою. Зрештою дівчинці дали ім'я Рената-Ремедіос.

Невдовзі після народження Ренати президент республіки наказав відсвяткувати ювілей полковника Ауреліано. Полковнику ця ідея не сподобалась. Ювілей провели без участі кого-небудь із родини Буендіа. Задля цієї події до Макондо приїхали всі сімнадцятеро синів полковника. Ауреліано Другий запропонував їм роботу, на що згодився лише Ауреліано Сумний. Він збудував у Макондо фабрику льоду, про яку так мріяв засновник роду, божевільний винахідник Хосе Аркадіо Буендіа.

Одного разу Ауреліано Сумний натрапив на великий закинутий будинок. У будинку він знайшов стару худу жінку. Це була Ребека, про яку всі забули. Не забула тільки Амаранта. Спільними зусиллями її будинок відновили сини Ауреліано, за що Ребека заплатила грішми, які давно вийшли з обігу. Люди жахнулися, зрозумівши, яка прірва між жінкою і навколишнім світом. Після другого приїзду у Макондо залишився Ауреліано Житній, який став працювати разом із Ауреліано Сумним. Останньому набридло виробництво льоду і він захопився ідеєю будівництва залізниці. Ауреліано

Другий з легкістю зголосився бути спонсором. І через деякий час жителі Макондо побачили паровоз, з вікна якого привітно махав рукою Ауреліано Сумний. Жителі Макондо були здивовані дивовижними винаходами: окрім паровоза, були кінематограф, телефон, грамофон. Стривожений привид Хосе Аркадіо Буендіа серед білого дня блукав кімнатами. У місті з'явилися безліч чужоземців. Одним із них був містер Герберт, який захопився вирощуванням бананів. Єдиною людиною, яка не "заразилась банановою лихоманкою" була Ремедіос Прекрасна. Вона взагалі дуже відрізнялась від інших людей своєю простотою. Чужоземці виявили, що від дівчини поширюється тривога та неспокій. Виникли припущення, що дівчина своєю красою несе смерть чоловікам. Скільки вони не намагалися полонити серце Ремедіос Прекрасної, вона все ж залишилася самотньою. Але одного березневого дня сталося диво. Ремедіос, підхоплена подувом вітру, піднеслася у височінь і зникла з очей.

Люди ще довго б говорили про дивовижне зникнення дівчини, якби не звістка про загибель всіх синів Ауреліано. Живим залишився лише Ауреліано Закоханий. Смерть синів дуже вразила полковника, він почав сторонитися людей і став дуже неспокійним. Коли Урсула передала йому попередження привида батька про його скору смерть, Ауреліано вирішив розпочати війну. Але його друг Герігельдо Маркес сказав, що це дурна затія.

Урсула й сама не помітила, як зістарілася. Вона зовсім втратила зір і тепер орієнтувалась лише по запахах. Жінка переосмислила своє життя і зрозуміла, що була несправедливою до Ребеки, яка одна могла бути гідним нащадком роду Буендіа, дарма що в її жилах не текла їх кров. Хосе Аркадіо відправили до семінарії. Через три місяці Меме відправили до монастирської школи.

Макондо стала правити Фернанда. Урсула поринула у світ пільми. Амаранта почала ткати похоронний покривець для себе. Життя в будинку Буендіа зробилося дуже суворим. Дійшло до того, що Ауреліано Другому стало затишніше жити в коханки, він перебрався до неї, а Фернанда стала солом'яною вдовою.

Оселившись у будинку Петри Котес Ауреліано Другий розійшовся у своїй нестримній любові до веселощів та бенкетів. Його марнотратство вражало. Він влаштовував гучні турніри з поїдання їжі, і рівних собі у цих змаганнях не мав, аж доки до його оселі не завітала Слониха. Під цим промовистим прізвиськом Каміла Сагастуме здобула славу відомої ненажери. Змагання між двома поглиначами їжі закінчилися сумно для Ауреліано Другого. Від переїдання той мало не помер. Цей випадок чоловіка нічого не навчив, бо одужавши, він узявся за старе.

Від полковника Ауреліано Буендіа залишилася тільки тінь. Він нікогоне приймав, їв лише те, що раз на день приносила йому Урсула.

Несподівано у вихованки черниць Меме проявилася натура її батька. Одного разу на канікулах вона запросила погостювати в себе чотирьох черниць та шістдесят вісім однокласниць. Бідна Фернанда ледве дала лад такій кількості несподіваних гостей.

Велика кількість людей у домі не повернула до активного життя полковника, тільки звістка, що приїхав цирк, ненадовго викликала в ньому цікавість, яка одразу зникла.

АуреліаноБуендіа непомітно помер під каштаном на задньому дворі, де його знайшла кухарка лише на другий день потому.

Останні канікули Меме збіглися із жалобою за полковником. Батько тимчасово повернувся додому, щоб підтримати Фернанду. А через рік у Меме з'явилася сестричка-АмарантаУрсула.

Меме закінчила школу і повернулася в рідний дім. Їй доводилося жити подвійним життям: догоджати матері, а потай вчитися курити, пити з подругами. Дівчина стала справжньою красунею. Батько заохочував її до розкоші: облаштував для неї нову кімнату, дозволяв брати грошей, скільки заманеться.

Меме заприятелювала з трьома американками. Дівчата навчили її танцювати, плавати, грати в теніс, розмовляти англійською.

Нагла смерть Амаранти викликала новий переполох. Хоча сама вона давно знала, що помре тільки-но закінчить ткати поховальний покривець. Амаранта відмовилася від послуг священика, заявивши, що її совість чиста. Потім вона лягла і більше вже не встала ніколи.

Урсула після смерті дочки втратила останні сили і злягла, нею опікувалася Санта Софія де лаП'єдад. Проте стара продовжувала пильно стежити за всім, що відбувалося в будинку. Вона пнршою помітила, що Мемезмінилася. Дівчина надовго пропадала з дому, стала дратівливою. Одного разу Фернанда зловила її в кіно, коли Меме цілувалася з незнайомцем. Мати приволокла дочку додому і зачинила на ключ. Обранця дівчини звали МаурісіаоБабілонья. Він був робітником у банановій компанії, тому Фернанда з криками вигнала його, коли той прийшов наступногодня до її дочки. Молоді люди стали зустрічатися потай аж доки Бабілонью не підстрелила сторожа. Сина, якого народила Меме, Фернанда сховала в кімнаті полковника, переконавши всіх домочадців, що хлопчика їм підкинули. Ауреліано Другий дізнався про існування внука лише через три роки, коли хлопчик одного разу вирвався зі своєї тюрми, схожий на малого людоджера з енциклопедії. Даремно мати запроторила дочку в монастир, щоб урятувати її чесне ім'я.

Вона написала синові, що його сестра померла від жовтої пропасниці.

В країні розпочався великий страйк, міста і села наповнилися безробітними. Ввели воєнний стан, і солдати заповнили вулиці. Вояки дістали наказ стріляти у страйкарів. В одній із таких сутичок Хосе Аркадіо Другого було поранено. Насилу він дістався до рідного міста. Тим часом до будинку Буендіаповнрнувся і Ауреліано Другий, він залишався тут, поки падав дощ. Своєму слову він не зрадив, хоча дощ ішов чотири роки, одинадцять місяців і два дні. За той час він навчив свого занедбаного внука не боятися людей і повернув йому статус законного Буендіа. Одного дня вони побачили похоронну процесію. Помер полковник Герінельдо Маркес. І того ж самого дня Урсула сказала, що помре, коли закінчиться дощ.

Амаранта Урсула і малий Ауреліано згадували часи дощу, як найщасливіші роки у своєму житті. Вони бігали по калюжах і ловили ящірок. Та найбільше вони любили проводити час з Урсулою. Ауреліано Другий згадав про скарб, захований у статуї, і

захопився його пошуками. ПіларТернера сказала, що скарб можна буде знайти лише тоді, коли закінчиться дощ, але це не зупинило чоловіка. Захоплений пошуками, він й не помітив, як припинився дощ. Після дощу Макондо стало скожим на болото.

Ауреліано Другий був вражений. Всюди лежали гори сміття. Люди стали дуже бідними, бо дощ знищив їхнє майно. Петра Кортес вирішила розіграти єдиного мула у лотерею.

Урсула померла у четвер страсного тижня. Людей на похороні було небагато, бо про жінку вже всі забули. Наприкінці того року померла Ребека. Життя в Макондо знову стало сірим і нецікавим. Дім Буендіа геть занепав. АмарантаУрсула виявилася досить здібною дівчиною, до того ж вона своєю красою нагадувала Ремедіос Прекрасну. Ауреліано Другий вирішив відправити її у Брюссель для здобуття освіти. Малий Ауреліано, який вже став юнаком, почувався самотнім. Він подружився з Хосе Аркадіо Другим і разом із ним працював над пергаментами. Одного разу, коли вони так сиділи у кімнаті Мелькіадеса, Хосе впав обличчям на пергаменти і помер. Останніми його словами були: "Запам'ятай назажди: їх було понад три тисячі, і всіх кинули в море." В той самий момент помер і його брат-близнюк.

Ауреліано тепер сам цілими днями сидів у кімнаті старого цигана і вивчав пергаменти. час від часу Мелькіадес приходив до нього і розмовляв з хлопцем. Санта Софія де ла П'єдад змучившись від повсякденних турбот про будинок, пішла з дому. Від тоді порядок підтримував Ауреліано. Якось він побачив, що приготовану ним їжу ніхто не рухав і знайшов Фернанду мертвою. Жінку так і залишили лежати у спальні і такою її через чотири місяці застав Хосе Аркадіо. Аж тоді Фернанду поховали.

Пройшов майже рік від тоді, як повернувся Хосе Аркадіо. Одного разу він помітив світло у кімнаті Урсули. Відсунувши ліжко, він знайшов скарб, який так хотів знайти Ауреліано Другий. Проте Хосе так і не повернувся до Риму. Його все частіше мучили напади астми. Ауреліано ж далі сидів самотньо у кімнаті і розшифровував пергаменти. Та тепер він час від часу виходив, щоб поспілкуватися з родичем. Одного ранку вони почули стукіт у двері. Це був Ауреліано Закоханий. Проте не встиг він навіть ступити на поріг, як пролунав постріл і чоловік впав на землю.

Хосе мріяв про повернення до Неаполя, проте мріям не судилося здійснитись. Коли він купався у басейні, хлопчики, які знали про захований скарб, залізли через дах і втопили чоловіка.

У грудні до Макондо повернулася АмарантаУрсула, привівши з собою чоловіка. Вона зайнялася ремонтом будинку, і скоро він став ще кращим як за часів Урсули. У неї було стільки енергії, що невдовзі дім аж засяяв. Її чоловік Гастон сподівався, що її повернення до Макондо викликане тугою за батьківщиною, і невдовзі вони поїдуть звідти. Ауреліано почав працювати у книжковій крамниці, а вечори проводив з Чаклункою, молодою негритьянкою, яка жила недалеко від їх дому. Він подружився з чотирма хлопцями, один з яких виявився правнуком Герінельдо Маркеса. Одного разу він зустрів ПіларТернеру, яка розповіла йому все про рід Буендіа. Невдовзі вона померла. З Макондо виїхали друзі Ауреліано. Чоловік залишився тільки з АмарантоюУрсулою.

Невдовзі вона вже чекала дитину. Новонародженого хлопчика назвали Ауреліано і виявили у дитини свинячий хвіст. Через добу померла АмарантаУрсула. Ауреліано, поклавши немовля у корзину, пішов запивати горе, а на ранок не знайшов сина. Та раптом він побачив, що мурашки тягнуть те, що залишилось від дитини. В той самий момент він зрозумів епіграф до пергаментів Мелькіадеса: "Першого в роду буде прив'язано до дерева, а останнього з'їдять мурахи."

Ауреліано забув про своє горе і кинувся розшифровувати манускрипти. В них він прочитав цілу історію сім'ї Буендіа, передбачену задовго до того. Чоловік не помічав, що здіймається сильний вітер. Він перегортав сторінку за сторінкою, йому дуже хотілося знати свою долю. Та ще не прочитавши останніх слів, Ауреліано зрозумів, що йому більше не судилося вийти з кімнати. В пророцтві було сказано, що місто буде зруйновано ураганом в ту хвилину, коли Ауреліано Буендіа закінчить розшифровувати манускрипти. І ніколи більше не повториться нічого подібного, бо "родам людським, засудженим на сто років самотності, не призначено з'являтися на землі вдруге."

Висновки:

роман Маркеса "Сто років самотності" вважають шедевром світової літератури;

твір належить до магічного реалізму;

описується історія роду Буендіа упродовж ста років;

у творі фантастичне тісно переплітається з буденним. Головною проблемою твору є самотність;

кожен з героїв по-своєму самотній;

автор у творі утверджує думку, що тільки єдність може врятувати людство.